

Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2022

Autorzy:
Zespół Pracowników
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Olsztynie

Zatwierdzam

[Signature]

10.12.23

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	9
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	13
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	17
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	17
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	26
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	26
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	26
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	26
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	29
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	31
10	Wnioski końcowe	31

1. Wprowadzenie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, powołane uchwałą Nr IV/20/99 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 28 stycznia 1999r., jest samodzielną jednostką organizacyjną Powiatu Olsztyńskiego wykonującą zadania własne i zlecone Powiatu z zakresu pomocy społecznej. Do zadań jednostki z tego zakresu, zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 2268 z późn. zm.) należy obowiązek przygotowania oceny zasobów pomocy społecznej Powiatu w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej oraz przedłożenie w/w oceny do 30 kwietnia Radzie Powiatu.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadania pomocy społecznej realizowane są w szczególności poprzez: przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pracę socjalną, prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych oraz rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W tabelach zasobów pomocy społecznej Powiatu Olsztyńskiego zawarte zostały w szczególności dane liczbowe dotyczące: sytuacji demograficznej i społecznej korzystających z pomocy i wsparcia, zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia, aktywności projektowo – konkursowej PCPR, środków finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej, kadry Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie, w latach 2021 – 2022 oraz prognozy na rok 2023.

Zebrane informacje są podstawą do planowania budżetu na rok następny, a możliwość porównania danych, zawartych w przedstawionym dokumencie, pozwala na ocenę wzrostu lub spadku występujących zjawisk i problemów społecznych a także umożliwi określenie skali zapotrzebowania na usługi i świadczenia z zakresu pomocy społecznej.

Za pośrednictwem Statystycznej Aplikacji Centralnej, powyższa ocena przekazana zostanie do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie, a po dokonaniu zbiorczego zestawienia z całego województwa do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Na podstawie publikowanych danych w Raporcie o Stanie Powiatu za 2021r., według stanu na 31 grudnia 2021 r. liczba ludności powiatu olsztyńskiego wyniosła 127 869 osób.

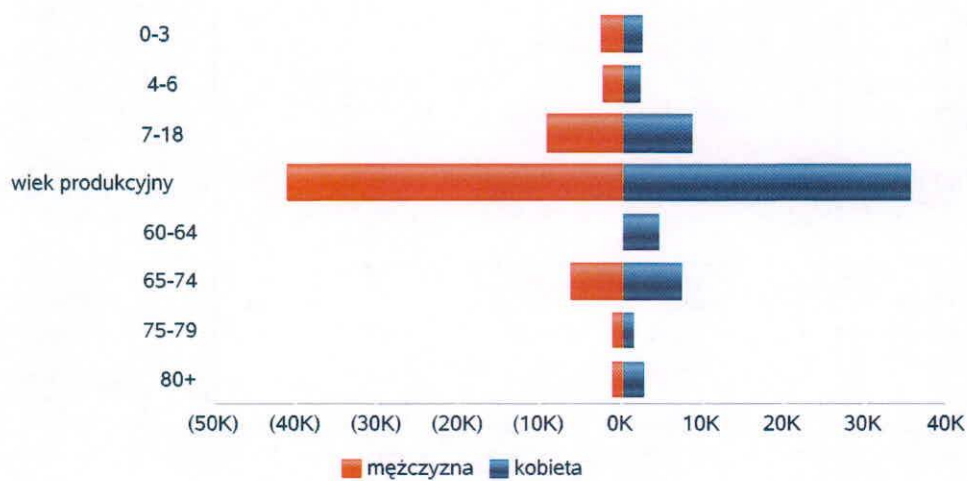
Według Danych Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego - Informacji o Sytuacji Rynku Pracy w Powiecie Olsztyńskim - Działania Urzędu Pracy w roku 2022, według stanu na 31 grudnia 2022 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało 2.815 osób bezrobotnych. Liczba ta była niższa o 285 osób do roku 2021 (spadek o 9,2%). Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie powiatu olsztyńskiego w okresie całego 2022 roku była mniejsza do analogicznego okresu w 2021 roku. W roku 2022 odnotowano największy spadek osób bezrobotnych od lutego do lipca. Miernikiem właściwym do określenia poziomu bezrobocia jest stopa procentowa (procentowy udział bezrobotnych w ludności czynnej zawodowo). W grudniu 2022 roku stopa bezrobocia dla powiatu olsztyńskiego wynosiła 7,2 % i zmniejszyła się o 0,4 punktu procentowego w porównaniu do grudnia 2021 roku. Dla województwa warmińsko-mazurskiego na koniec roku 2022 wynosiła 8,7 %, dla kraju 5,2 %.

Powiat Olsztyński nie prowadzi hospicjum oraz ośrodków dla cudzoziemców ubiegających się o status uchodźcy.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale z prawem do zasiłku i w podziale na płeć oraz liczbę miejsc dla dzieci) oraz w formie tabelarycznej informacji o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące liczby hospicjów oraz liczby ośrodków dla cudzoziemców na terenie powiatu olsztyńskiego.

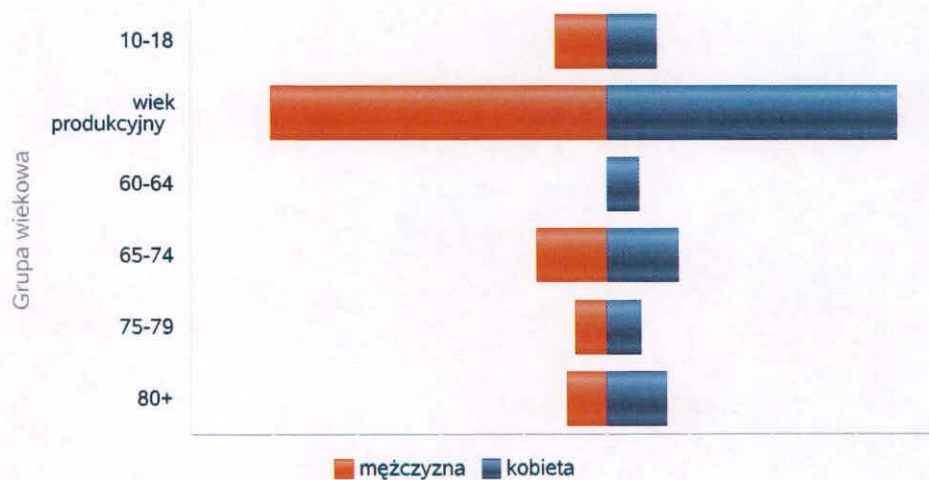
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	2 498	2 498
4-6	2 304	2 177
7-18	9 099	8 667
wiek produkcyjny	41 274	35 832
60-64		4 610
65-74	6 285	7 352
75-79	990	1 500
80+	1 127	2 722

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

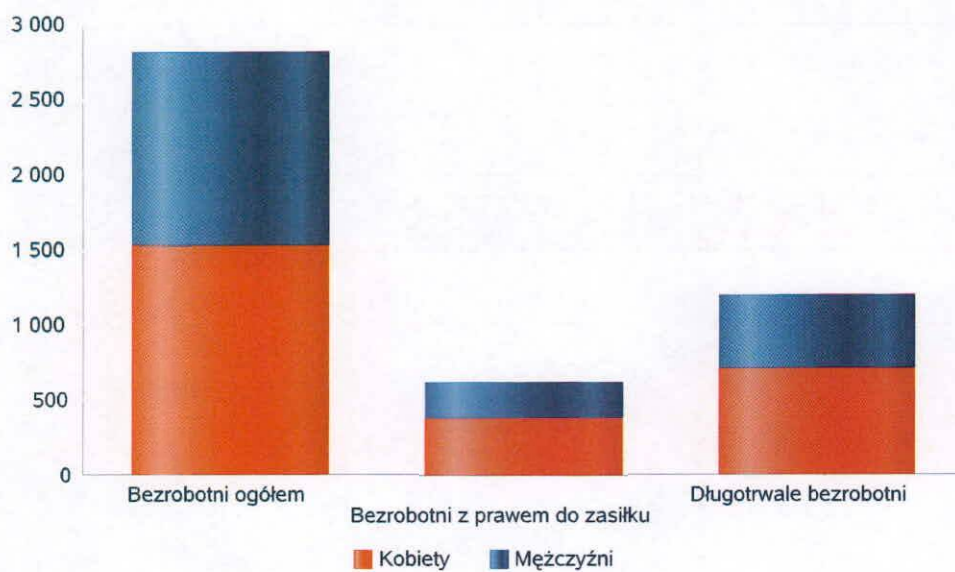
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	6 298	6 107
wiek produkcyjny	40 484	34 962
60-64		4 064
65-74	8 393	8 651
75-79	3 779	4 272
80+	4 623	7 302

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

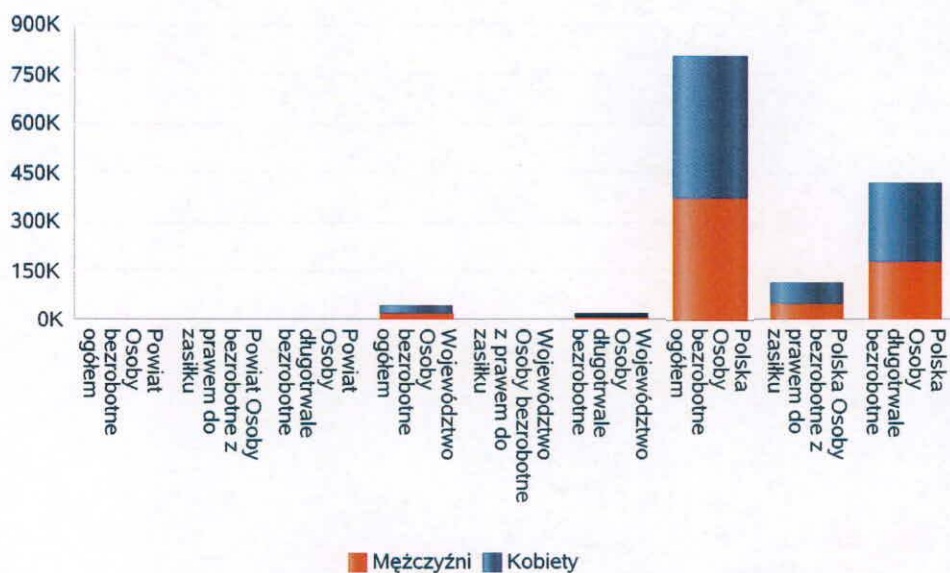
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 815	1288	1 527
Bezrobotni z prawem do zasiłku	621	244	377
Długotrwale bezrobotni	1 192	485	707

Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

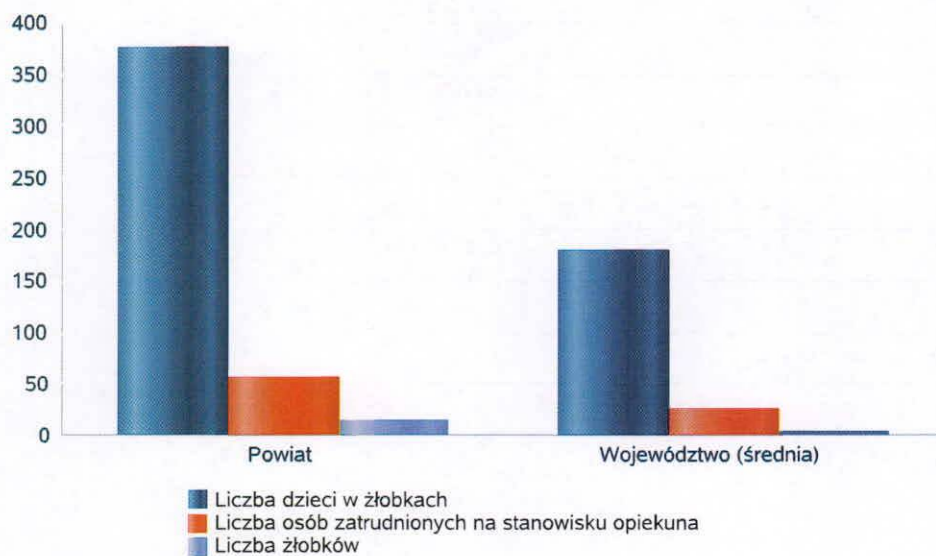
Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 527	1 288	22 541	18 527	435 508	375 290
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	377	244	4 289	3 604	65 105	50 187
Osoby długotrwale bezrobotne	707	485	12 037	7 600	237 119	181 721

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Powiat	Liczba dzieci w żłobkach	377,00
Powiat	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	57,00
Powiat	Liczba żłobków	15,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	178,71
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	27,33
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	5,10

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	X	X	X
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	X	X	X
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	X	X	X
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	X	X	X
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	X	X	X
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	X	X	X
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2022". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Wiersz 1 odzwierciedla liczbę osób, które w latach objętych oceną uzyskały pomoc i wsparcie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie tj. osoby umieszczone w domach pomocy społecznej, osoby z niepełnosprawnościami korzystające ze świadczeń (w tym m.in.: ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Program Aktywny Samorząd), dzieci przebywające w pieczy zastępczej oraz usamodzielniani wychowankowie (ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o pomocy społecznej), osoby korzystające ze wsparcia Punktu Interwencji Kryzysowej oraz Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy, osoby korzystające z programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy oraz z programów psychologiczno-terapeutycznych a także ujęto cudzoziemkę, z którą realizowano indywidualny program integracji.

Wywiady z usamodzielnianymi wychowankami w celu ustalenia zasadności udzielania pomocy, sprawdzenia sytuacji materialno - bytowej przeprowadzane były na potrzeby tutejszego Centrum oraz na zlecenie innych powiatów. W 2022 roku przeprowadzono wywiady z 6 osobami. W roku 2023 planowane jest przeprowadzenie wywiadów z 11 osobami.

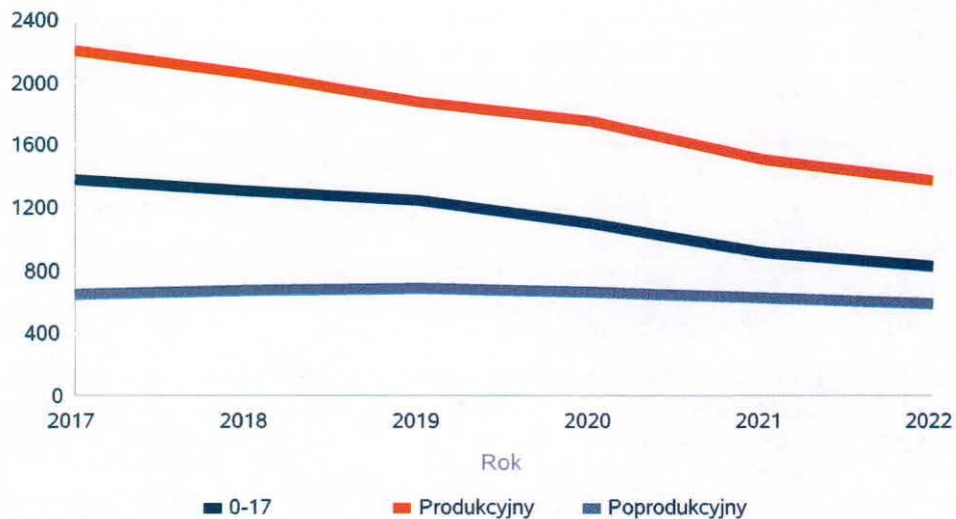
Analizując dane statystyczne za lata 2021 – 2022, na rok 2023 przyjęto wartości uwzględniające 10% wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę kobiet i mężczyzn korzystających ze wsparcia), natomiast w formie tabelarycznej liczbę osób i rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia.

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Powiat olsztyński	0-17	1383	1302	1240	1092	913	830
	Produkcyjny	2204	2050	1874	1748	1503	1368
	Poprodukcyjny	648	675	691	672	630	595
Województwo (średnia)	0-17	147	136	125	113	93	89
	Produkcyjny	245	219	196	192	164	146
	Poprodukcyjny	68	71	71	66	58	55

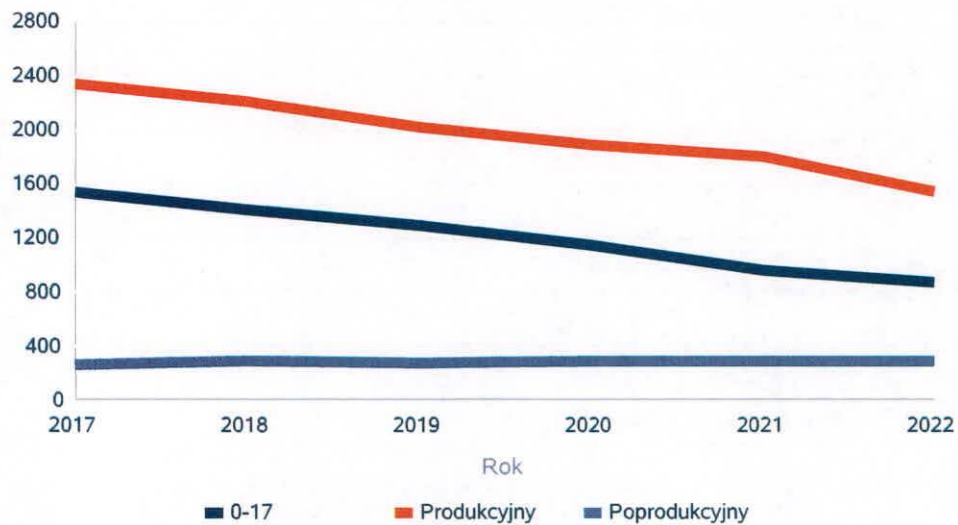
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba mężczyzn korzystających z pomocy					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Powiat olsztyński	0-17	1532	1408	1296	1153	968	872
	Produkcyjny	2343	2206	2021	1901	1803	1557
	Poprodukcyjny	267	283	281	286	294	295
Województwo (średnia)	0-17	156	144	130	119	99	94
	Produkcyjny	257	230	211	210	192	169
	Poprodukcyjny	22	22	23	22	22	21

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	4 287	3 326	3 658
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	0	4	11
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	0	0	0
Wiek 0-17	4	0	0	0
Wiek produkcyjny *	5	0	4	11
Wiek poprodukcyjny **	6	0	0	0
Liczba rodzin	7	0	4	11
Liczba osób w rodzinach	8	0	5	19
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	0	1	3
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	0	0	0
Wiek 0-17	11	0	0	0
Wiek 18-59	12	0	1	3
Wiek 60 lat i więcej	13	0	0	0
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	3	6	11
Liczba rodzin	15	3	6	11
Liczba osób w rodzinach	16	3	7	19
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	0	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

W 2022 roku po raz piętnasty, tutejsze Centrum zorganizowało programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy. Programy są finansowane przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki.

W oddziaływaniach wzięło udział 99 osób, w tym 7 kobiet i 92 mężczyzn. Zajęcia prowadzono w gminach: Olsztynek,, Barczewo, Jeziorany, Dobre Miasto i Biskupiec. W roku 2022 po raz siódmy odbył się program psychologiczno-terapeutyczny dla sprawców przemocy – w Olsztyнку, udział wzięło i ukończyło 12 osób. Ogółem z programów skorzystało 111 osób (w tym 7 kobiet). Głównymi założeniami i celami programu było: powstrzymanie przemocy w środowisku rodzinnym, zatrzymanie, redukcja i oduczenie zachowań agresywnych u uczestników, zaproponowanie nowych strategii radzenia sobie z emocjonalnymi trudnościami, kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec kobiet oraz odpowiedzialności za popełniane czyny.

W roku 2022 r. w ramach punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy udzielono wsparcia 19 osobom w tym 4 mężczyznom, które zgłosiły się na konsultacje specjalistyczne: psychologiczne i prawne związane z uzależnieniami i przemocą. Udzielono 87 porad - należy uwzględnić możliwość korzystania ze wsparcia więcej niż jeden raz – osoby często spotykają się wielokrotnie ze specjalistami.

Prawnik udzielił 4 porady z zakresu: oddzielenie dzieci od osoby stosującej przemoc, pozwą o podział majątku, alimenty dla dzieci, rozwód i separację.

Psycholog udzielił 83 porady z zakresu: przemocy w rodzinie, uzależnienia od alkoholu, komputera i hazardu, konfliktów małżeńskich i z dziećmi, trudności wychowawczych.

W roku 2022 tutejsze Centrum udzieliło pomocy 3 usamodzielnianym wychowankom opuszczającym instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej poprzez przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki w łącznej kwocie 4.408,80 zł (1 osobie), oraz pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej na łączną kwotę 11.020,86 zł (2 osobom).

W roku 2023 planowane jest objęcie wsparciem 9 osób opuszczających młodzieżowy ośrodek wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy i schronisko dla nieletnich. Przewidujemy udzielenie pomocy na: usamodzielnienie (6 os. na kwotę 23.881 zł), kontynuowanie nauki (3 os. na kwotę: 5.511 zł) i zagospodarowanie (7 os. na kwotę 38.577 zł). Planowana kwota świadczeń na powyższy cel w 2023 roku wynosi łącznie 67.969 zł.

W wersji 10 w ogólnej kwocie dofinansowania uwzględniono zadania z zakresu zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON (zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie oraz Urząd Pracy Powiatu Olsztyńskiego) oraz program „Aktywny Samorząd”, „Program wyrównywania różnic między regionami III” Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność! Mieszkanie dla absolwenta”, Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność! Dostępne mieszkanie” oraz zadanie finansowane ze środków dotacji celowej Wojewody, tj. funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w Biskupcu.

Powiat Olsztyński od 2000 r. kontynuuje działania w zakresie budowy kompleksowego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem, zmierzające do zastąpienia form instytucjonalnej opieki nad dzieckiem formami rodzinnymi, bądź rodzinno - podobnymi oraz budowania sieci działań profilaktycznych. W dalszym ciągu wdrażał proces deinstytucjonalizacji tj. przejścia od stałej opieki w instytucjach typu zakładowego do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności, jako rodziny zastępcze i małe rodzinno-podobne placówki. Od 2019 r. rozpoczęto ostatni etap deinstytucjonalizacji Domów dla Dzieci (DdD) typu rodzinnego(DdD Biskupiec, DdD Olsztynek) oraz typu zakładowego (DdD Gryźliny), w tym m.in. odejście od hierarchicznej struktury zatrudnienia oraz utrzymania części administracyjnej i obsługi w niezbędnym do tego celu zakresie a także zmniejszenie liczby miejsc w DdD w Gryźlinach z 30 do 14. Obecnie wszystkie cztery Domy dla Dzieci są 14-to osobowe, spełniające w/w kryteria placówek rodzinno-podobnych bez hierarchicznej struktury zatrudnienia, z administracją i obsługą w niezbędnym zakresie, w bezpośrednim kontakcie dzieci wyłącznie z wychowawcami i specjalistami. Od 01.01.2020r. stworzono docelowo jednolity system przenikania się pieczy zastępczej instytucjonalnej rodzinno-podobnej z pieczą zastępczą rodzinną, z jednoczesnym całkowitym odejściem od opieki instytucjonalnej zakładowej. W wyniku połączenia Domów dla Dzieci, uległy likwidacji jako odrębne jednostki budżetowe i włączone zostały w strukturę organizacyjną PCPR, a osobą kierującą jest Dyrektor PCPR w Olsztynie. System instytucjonalnej pieczy zastępczej wymagał zrationalizowania w celu podniesienia jego efektywności w wykorzystaniu zatrudnionej kadry. Nadano nowy Regulamin Organizacyjny PCPR, określający zasady organizacji oraz strukturę i zakres działania komórek wewnętrznych, samodzielnych stanowisk pracy i zespołów.

W celu lepszego wdrażania deinstytucjonalizacji systematycznie prowadzone są działania kampanii społecznej pn.: „Rodzina zastępcza-profesja z misją” promującej rodzicielstwo zastępcze. Celem kampanii nie jest tylko pozyskanie nowych kandydatów na opiekunów zastępczych ale również edukacja środowiska, min. lokalnego na temat rodzicielstwa zastępczego. Prowadzone jest wiele działań promujących rodzicielstwo zastępcze w celu rozbudowywania rodzinnej pieczy zastępczej, w tym: zawodowych rodzin zastępczych. W bieżącym roku planujemy pozyskać środki finansowe w ramach projektu strategicznego z Unii Europejskiej na realizację działań wspierających pieczę zastępczą na terenie powiatu olsztyńskiego, w tym: szeroko pojętą promocję rodzicielstwa zastępczego (m.in. spotkania plenerowe ze społecznością lokalną, reportaże radiowe, filmowe i fotograficzne, kontynuację inicjatywy: Rodzicielstwo zastępcze w praktyce-wywiady z funkcjonującymi opiekunami zastępczymi, kampania medialna i billboardowa, murale, promocja na autobusach oraz inne), szkolenia kandydatów na rodziców zastępczych, szkolenia funkcjonujących opiekunów zastępczych (w tym superwizji), wsparcie specjalistyczne pieczy zastępczej (w tym.m.in. indywidualne wsparcie specjalistyczne, grupowe wsparcie specjalistyczne, wyjazdy terapeutyczne dla wychowanków pieczy zastępczej, warsztaty wyjazdowe dla wychowanków pieczy zastępczej połączone z działaniami profilaktycznymi/edukacją, wsparcie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia oraz wsparcie kadry systemu pieczy zastępczej (w tym szkolenia, działania przeciwdziałające zjawisku wypalenia zawodowego oraz superwizja). W przyszłości planowane jest przeanalizowanie możliwości organizacyjnych i finansowych zmiany miejsca pobytu wychowanków Domów dla Dzieci im. M. Lengowskiego w Gryźlinach na inne alternatywne miejsca (zakup mieszkań lub budynku, budowa nowego obiektu etc.).

Rozważa się działalność Powiatowej Poradni Rodzinnej, w miejsce funkcjonującego w Centrum Zespołu ds. wsparcia i poradnictwa specjalistycznego - planowana baza lokalowa w/w poradni to budynek domu dla dzieci w Gryźlinach.

Na terenie Powiatu Olsztyńskiego w 2022 roku w 195 rodzinach zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka umieszczonych było 354 wychowanków.

W ciągu roku 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objęło wsparciem i opieką 133 rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka, w których wychowywało się 278 dzieci.

W ciągu 2022 roku czynnie funkcjonowały 3 rodziny pomocowe.

Liczba osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców w województwie

	Liczba osób					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Powiat olsztyński	0	0	0	0	0	1
warmińsko-mazurskie	1	0	4	2	1	4

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR
wypełniają wyłącznie powiaty i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	1	79	99	100
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	2	3	9
Kwota świadczeń w złotych	3	10 454	15 430	67 969
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	0	0	6
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0	23 881
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	0	1	3
Kwota świadczeń w złotych	7	0	4 409	5 511
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	2	2	7
Kwota świadczeń w złotych	9	10 454	11 021	38 577
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	6 777 090	7 497 515	9 638 044
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	224	71	100
Wartość dofinansowania w złotych	12	969 165	598 944	900 000
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	145	256	180
Wartość dofinansowania w złotych	14	194 758	390 263	330 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	1 185	553	700
Wartość dofinansowania w złotych	16	1 019 829	1 057 312	1 033 108
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	133	120	150
Wartość dofinansowania w złotych	18	657 273	644 924	1 300 000
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	97	91	120
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	2	2	6
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	175	280	245
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	10 190	11 790	13 310
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	23	0	0	0

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

x

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Powiat Olsztyński nie posiada w swojej infrastrukturze socjalnej dziennych domów pomocy, klubów samopomocy, ogrzewalni, noclegowni, schronisk i domów dla osób bezdomnych.

W roku 2023 roku nie planuje się utworzenia tego typu placówek.

Powiat Olsztyński prowadzi 5 domów pomocy społecznej o łącznej liczbie 649 miejsc, z czego 216 – dla osób w podeszłym wieku przewlekle somatycznie chorych, 239 – dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (w tym dla dzieci i młodzieży), oraz 194 – dla przewlekle psychicznie chorych. W/w domy prowadzone są przez Powiat Olsztyński, żadna z placówek nie jest prowadzona przez organizację pozarządową.

W 2022 roku z pobytu w domach pomocy społecznej skorzystało 739 osób, zakłada się, że w roku 2023 liczba osób korzystających z usług domów pomocy społecznej prowadzonych przez Powiat Olsztyński, utrzyma się na tym samym poziomie.

W roku oceny w domach pomocy społecznej umieszczono 92 osoby. Uwzględniając aktualną sytuację ruchu mieszkańców w domach pomocy społecznej, przewidujemy, że w roku 2023 r. zostanie przyjętych ta sama liczba nowych osób tj. 92 osoby.

Mimo tego, że domy pomocy społecznej dysponują wolnymi miejscami i są gotowe przyjąć kolejne osoby, na listach osób oczekujących nadal znajdują się osoby przekładające termin umieszczenia w tych placówkach (38 osób wg. stanu na 31.12.2022 r.). Przewidujemy, że w roku 2023 liczba osób oczekujących nie ulegnie zmianie.

W roku 2022 Powiat Olsztyński nie wydał decyzji w sprawie odmowy umieszczenia w domu pomocy społecznej. W 2023 roku przewidujemy wydanie 1 decyzji administracyjnej w tym zakresie.

Liczba osób zatrudnionych w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Powiat Olsztyński w roku 2022 wyniosła 392, z czego 389 stanowili pracownicy etatowi - wykazani w sprawozdaniu MRiPS oraz 3 nieetatowych. Przewiduje się utrzymanie liczby osób zatrudnionych w tych placówkach na poziomie wykazanym w roku ubiegłym.

Funkcjonujące na terenie Powiatu Olsztyńskiego mieszkania chronione zostały przekształcone w Mieszkania Usamodzielnień. Zasady funkcjonowania w/w mieszkań zostały ustalone w regulaminie Korzystania z Mieszkań Usamodzielnień. Na koniec 2022 r. w zasobie Centrum posiadaliśmy 12 mieszkań usamodzielnień, a w okresie oceny skorzystało z nich 14 osób. W roku 2023 w miejscu funkcjonującego jednego mieszkania usamodzielnień w Gryżlinach w ramach Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej zorganizowano Punkt Interwencji Kryzysowej. W roku 2023 planujemy, że w 11 mieszkaniach usamodzielnień będzie zamieszkiwało również min. 12 osób.

W ramach jednostek specjalistycznego poradnictwa istnieje potrzeba, przy zaangażowaniu środków zewnętrznych, utworzenia w najbliższych latach Powiatowej Poradni Rodzinnej, której jednym z podstawowych zadań będzie reintegracja dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi. Ponadto działania w/w jednostki mają być skierowane na wsparcie (w tym specjalistyczne) opiekunów zastępczych, kadry pieczy zastępczej, rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy a przede wszystkim na wychowanków pieczy zastępczej, również tych będących w procesie usamodzielnienia.

Powiat Olsztyński w roku oceny nie prowadził dziennych placówek wsparcia. Zarząd Powiatu w Olsztynie Uchwałą Nr 176/5/2022 z dnia 29 marca 2022 r. zlecił Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Biskupcu realizację zadania publicznego pn. „Utworzenie i prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Biskupcu”. Jest to zadanie publiczne pod nazwą: Prowadzenie ośrodka wsparcia: Środowiskowy Dom Samopomocy w Biskupcu dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Biskupcu przy ul. Żółkiewskiego 17, 11-300 Biskupiec rozpoczął funkcjonowanie od dnia 1 kwietnia 2022 r.

Na terenie Powiatu Olsztyńskiego w roku 2022 w strukturze Centrum funkcjonowały 4 domy dla dzieci o łącznej liczbie miejsc 56 :

Dom dla Dzieci im. Michała Lengowskiego w Gryżlinach - placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego -14 miejsc.

Dom dla Dzieci „Keja” w Biskupcu - placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego- 14 miejsc.

Dom dla Dzieci „Pod Skrzydłami” w Olsztynku - placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego – 14 miejsc

Dom dla Dzieci „Zgoda” w Olsztynku - placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego - 14 miejsc.

Na terenie Powiatu Olsztyńskiego w roku 2022 nie funkcjonowały placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego. W roku 2023 nie planuje się powołania placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego.

Nadal należy zwiększać i doskonalić system zawodowego rodzicielstwa zastępczego, a nawet w związku z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej, zdecydowanie doposażyć w każdym aspekcie tę formę pomocy dzieciom. Powyższe zostanie zrealizowane dzięki aplikacji po środki zewnętrzne z Unii Europejskiej – projekty, w tym strategiczny dot. wsparcie pieczy zastępczej pn.: „Społeczny wymiar Warmii i Mazur – wsparcie i opieka”

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. na terenie Powiatu Olsztyńskiego funkcjonowały trzy warsztaty terapii zajęciowej a mianowicie:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Biskupcu prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób

z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Biskupcu dla 59 osób niepełnosprawnych. Funkcjonuje od 1 lipca 2000 r.

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Dobrym Mieście prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Dobrym Mieście dla 50 osób niepełnosprawnych. Funkcjonuje od 1 grudnia 2004 r.

-Warsztat Terapii Zajęciowej w Olsztynku prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin w Olsztynku dla 30 osób niepełnosprawnych. Funkcjonuje od 30.12.2006 r.

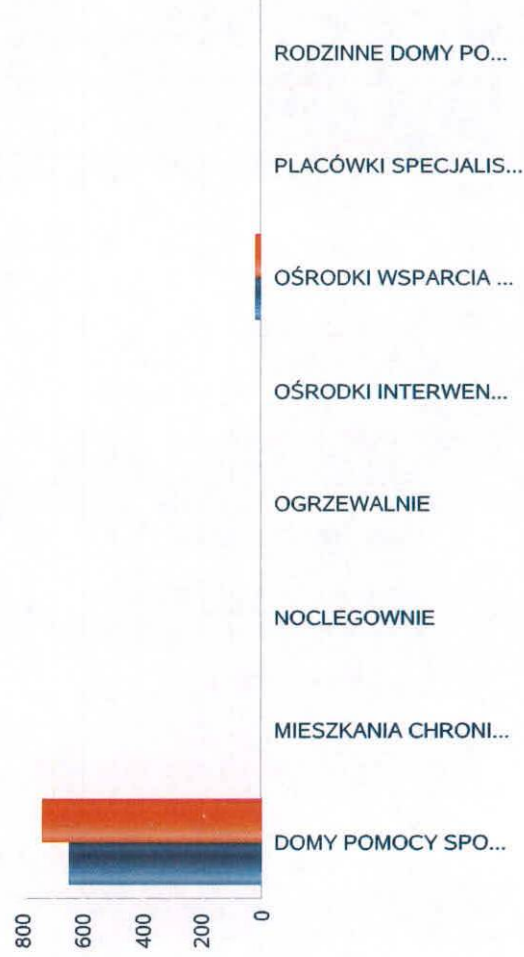
W roku 2022 wykorzystano środki PFRON w kwocie: 3 499 244 zł

W roku 2022 z budżetu Powiatu Olsztyńskiego zapłacono kwotę: 388 805 zł

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Rodzaj placówki	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	649	739
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM		0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	23	23
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM		0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

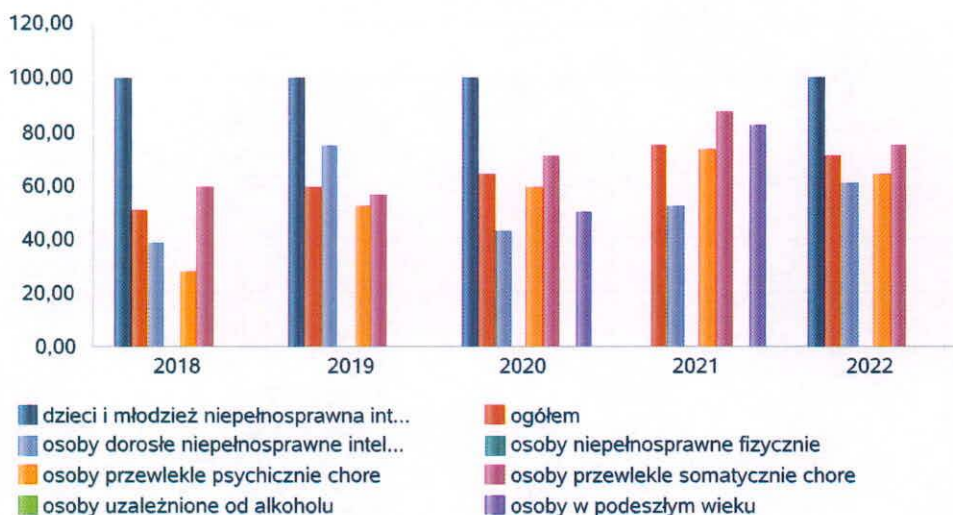

Nasylenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasylenia usługami w DPS-ach wyrażony w %				
	2018	2019	2020	2021	2022
ogółem	50,39	59,02	64,15	74,47	70,77
osoby w podeszłym wieku			50,00	82,00	
osoby przewlekle somatycznie chore	59,04	56,25	70,49	86,96	75,00
osoby przewlekle psychicznie chore	28,00	52,38	59,26	73,17	64,00
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie	38,89	75,00	42,86	51,85	60,87
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	100,00	100,00	100,00		100,00
osoby niepełnosprawne fizycznie					
osoby uzależnione od alkoholu					

Nasylenie usługami w DPS-ach

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. CHRO - NIONE OG.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat bartoszycki	7	4	2	0	0	0	0	0	1
Powiat braniewski	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat działdowski	4	1	0	0	0	1	1	0	1
Powiat elbląski	5	2	1	0	0	0	1	0	1
Powiat etcki	8	2	1	0	0	1	3	0	1
Powiat giżycki	4	1	0	0	0	0	2	0	1
Powiat gołdapski	3	0	0	0	0	1	1	0	1
Powiat iławski	4	2	0	0	0	0	1	0	1
Powiat kętrzyński	6	1	1	0	0	1	1	1	1
Powiat lidzbarski	2	0	0	0	0	0	1	0	1
Powiat mrągowski	4	2	1	0	0	0	0	0	1
Powiat nidzicki	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat nowomiejski	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat olecki	11	1	7	0	0	1	1	0	1
Powiat olsztyński	7	5	0	0	0	0	1	0	1
Powiat ostródzki	6	2	0	0	0	0	3	0	1
Powiat piski	6	1	1	0	0	1	2	0	1
Powiat szczycieński	5	1	1	0	0	1	1	0	1
Powiat węgorzewski	5	1	0	0	0	1	1	1	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	23	28
Liczba osób korzystających	2	0	23	28
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	1	1
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	10	13
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	0	508 896	651 725
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	0	23	28
Liczba osób korzystających	8	0	23	28
Liczba osób umieszczonych	9	0	23	28
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	1	1
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	10	13
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	0	508 896	651 725
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	649	649	649
Liczba osób korzystających	2	722	739	739
Liczba osób umieszczonych	3	105	92	92
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	36	38	38
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	1
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	391	389	389
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	32 816 342	36 152 662	40 076 153
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	0	0	0
Liczba osób korzystających	9	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	10	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	3	3	3
Liczba osób korzystających	15	4	3	3
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	16	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	0	0	0
Liczba osób korzystających	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	56	56	56
Liczba osób korzystających	24	90	74	81
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	34	31	38
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	4 082 040	4 034 703	4 465 459
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	0	0	0
Liczba osób korzystających	28	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	X	X	X
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	135	139	139
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	54	53	53
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	3 254 400	3 888 049	4 277 494
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	38	38	38

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
	Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4	0	0	0

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie liczyła 78 osób, w tym: kadra kierownicza 6 osób, aspirant pracy socjalnej - 1 osoba, specjalista pracy socjalnej - 1 osoba, starsi pracownicy socjalni - 3 osoby, pozostali pracownicy - 67 osób. Spośród zatrudnionych w PCPR w Olsztynie pracowników 71 osób posiada wyższe wykształcenie, 3 - wykształcenie średnie techniczne, 2- wykształcenie średnie zawodowe, 1 wykształcenie średnie oraz 1 wykształcenie zawodowe.

Specjalizacji I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego nie posiada żaden z pracowników socjalnych. Wśród pracowników 6 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w roku oceny kształtowało się na następującym poziomie: liczba wolontariuszy wyniosła: 2 osoby, w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) nie pracowała żadna osoba, stażu również nie odbyła żadna osoba.

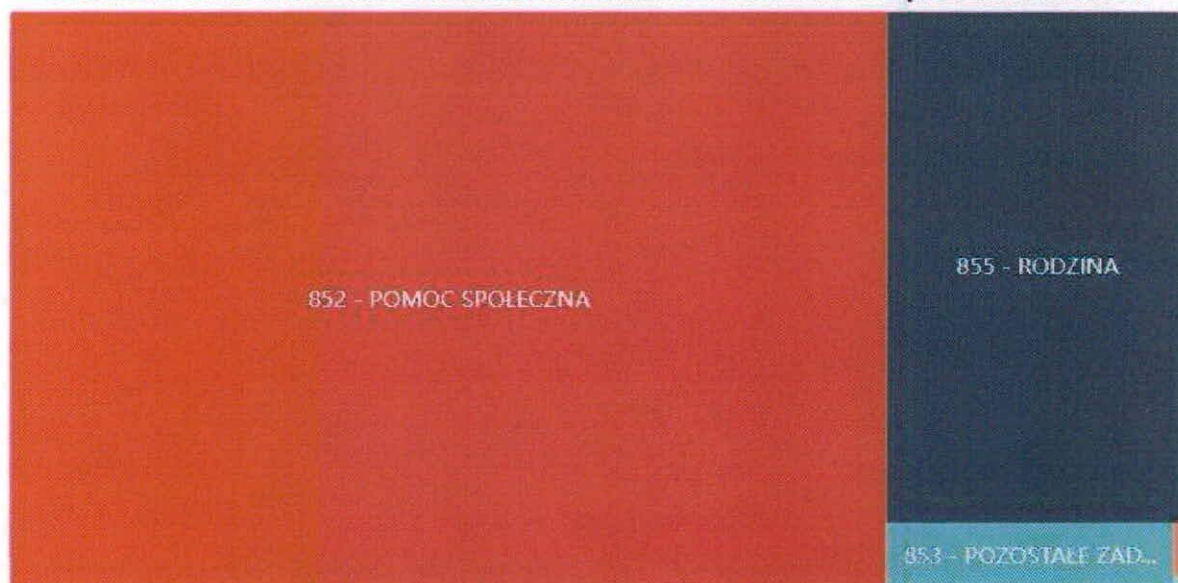
6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

x

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

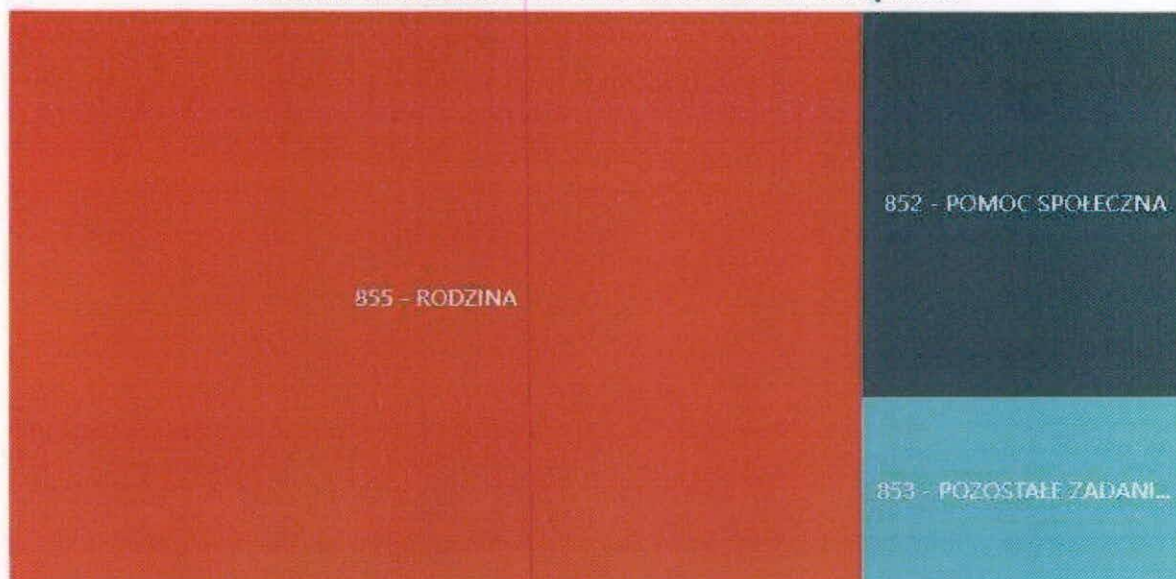
W powiecie olsztyńskim środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2022 roku 53.604.471 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 3.330.541 zł. (co stanowi 4%). W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 39.844.383 zł. co stanowi 74 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 12.169.917 zł. co stanowi 23 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe: r. 85202 – 36.152.662 zł, r. 5508 – 7.739.252 zł., r. 85510 – 4.430.665 zł.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 855 - RODZINA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	51 273 930	53 604 471	57 927 811
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	16 740 146	16 811 267	17 515 034
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	12 000	14 800	21 600
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	12 000	14 800	21 600
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	32 816 342	36 152 662	40 076 153
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	880 048	1 032 612	658 193
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	880 048	1 032 612	658 193
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	81 900	126 290	100 800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	81 900	126 290	100 800
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	16	0	0	0
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	20	0	0	0
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	1 721 639	1 868 164	2 324 444
w tym: w budżecie PCPR	22	1 697 821	1 860 030	2 209 598
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	X	X	X
w tym: w budżecie OPS	24	X	X	X
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	66 210	96 350	100 684
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	66 210	96 350	100 684
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	0
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	30	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	3 045	8 526
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	3 045	8 526
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	3 045	8 526
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	3 045	8 526
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	391 020	565 260	20 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	20 000	20 000	20 000
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	384 903	457 861	531 606
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	384 903	457 861	531 606
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	647 850	837 818	993 000
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	647 850	837 818	993 000
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	183 228	199 785	235 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	183 228	199 785	235 000
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	1 295 015	14 907	4 640
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	51 480	14 907	4 640
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	62 106	65 000	60 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	0	0	0
85504 - Wspieranie rodziny	57	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	8 327 302	7 739 252	7 791 501
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	8 327 302	7 739 252	7 690 341
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	4 404 367	4 430 665	5 001 664
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	4 387 404	4 408 517	4 941 046
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	0	0	0
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopach wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków kłesk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W 2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie nie realizował projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, natomiast uczestniczyło w pracach nad przygotowaniem danych na potrzeby Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Marszałkowskiego niezbędnych do opracowania i wdrożenia w przyszłości projektu strategicznego w zakresie pieczy zastępczej.

Tutejsze Centrum w roku 2021 wzięło udział w konkursie pn.: „Dzień Rodzicielstwa Zastępczego - kampania społeczna 2021” zorganizowanym przez Fundację Ernst & Young z Warszawy. W wyniku konkursu tutejsze Centrum zostało jego laureatem i otrzymało grant w wysokości 8 000,00 zł na działania w/w kampanii społecznej. Działania były realizowane w 2021 rok, m.in

reportaż filmowy, reportaż fotograficzny, reklama w autobusach podmiejskich, spotkania ze społecznością lokalną.

W roku 2022 kontynuowano działania w/w kampanii m.in. w/w spotkania, inicjatywę pn.: Rodzicielstwo zastępcze w praktyce oraz ekspozycję wystawy fotograficznej przygotowanej na podstawie powstałego reportażu fotograficznego, której bohaterami są opiekunowie zastępczy oraz ich wychowankowie. Wystawa jest eksponowana w różnych miejscach na terenie powiatu olsztyńskiego oraz poza nim. Otwarcie w/w wystawy nastąpiło 17.01.2022 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Olsztynie przy Placu Bema 5 w obecności Pana Andrzeja Abako - Starosty Olsztyńskiego, Pani Joanny Michalskiej - Wicestarosty Olsztyńskiego oraz Pana Arkadiusza Patureja- Dyrektora PCPR w Olsztynie oraz lokalnych mediów.

Dotychczasowa ekspozycja wystawy fotograficznej pn.: „Rodzina zastępcza-profesja z misją” w roku 2022 odbyła się w 10 miejscach. Planujemy pokazanie w/w działania w jak największej liczbie odbiorców.

W roku 2021 tutejsze Centrum wzięło udział w konkursie „Zrozumieć Dziecko - edycja lokalna” zorganizowanym przez Fundację Ernst & Young z Warszawy. W wyniku konkursu tutejsze Centrum zostało jego laureatem i otrzymało dofinansowanie do szkolenia dla pracowników Centrum w zakresie „Treningu umiejętności interwencji w kryzysie (środowiskowym, sytuacyjnym czy egzystencjalnym) jakie mogą doświadczać rodziny zastępcze”. W/w szkolenie nie odbyło się w roku 2021 z uwagi na pandemię, natomiast zostało zorganizowane i zrealizowane w dniu 06.09.2022r.

W w/w szkoleniu wzięło udział 15 osób, w tym również koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej z PCPR Nidzica w ramach partnerstwa pomiędzy powiatami, co było również wyznacznikiem w w/w konkursie.

W roku 2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie złożyło do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego do weryfikacji i zatwierdzenia program osłony pn.: „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” pt. „Dobry kierunek – (s)przeciw przemocy”. tutejsze Centrum w ramach Programu Osłony Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE”, zrealizowało projekt „Dobry kierunek – (s)przeciw przemocy”, którego celem było podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, na terenie 12 gmin powiatu olsztyńskiego, w okresie od czerwca 2022r. do grudnia 2022r.

Projekt „Dobry kierunek – (s)przeciw przemocy” w ocenie merytorycznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, zajął 1 miejsce z maksymalną liczbą punktów, zaś w ocenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, zajął 12 miejsce z 68 podmiotów startujących w konkursie. Koszt całkowity projektu wynosił 37.700,00 zł, kwota dofinansowania z Ministerstwa to 26.390,00 zł. Projekt był prowadzony dwutorowo poprzez szkolenie pracowników ośrodków pomocy społecznej i PCPR, a także kampanie społeczne, mające na celu wskazanie osobom dotkniętym przemocą, gdzie szukać wsparcia w jej zwalczaniu oraz uwrażliwienie świadków przemocy, aby nie przechodzili obok niej obojętnie i wiedzieli, gdzie zgłosić ją odpowiednim służbom.

Kampanie społeczne były prowadzone na terenie powiatu olsztyńskiego w miejscach odwiedzanych przez duże społeczności. Chodziło o dotarcie do mieszkańców z informacjami na temat tego, czym jest przemoc, jakie są konsekwencje jej stosowania i co można zrobić, aby ustabilizować sytuację rodzinną. To pozwoliło lokalnej społeczności uzyskać wiedzę, jak reagować i radzić sobie w sytuacji kryzysowej.

W ramach projektu zrealizowano 2 kampanie społeczne:

- Kampania „Help Me”- Cichy krzyk – dotycząca gestu wskazującego na to, że osoba która go używa wymaga natychmiastowego wsparcia, gdyż najprawdopodobniej jest ofiarą przemocy.
- Kampania „Biała Wstążka”, dotycząca sprzeciwu stosowania przemocy wobec kobiet. Dnia 7 grudnia 2022r. w budynku starostwa powiatowego rozdawano broszury oraz ok. 180 miniatur „białych wstążek”, które są symbolem sprzeciwu wobec przemocy stosowanej przez mężczyzn wobec kobiet.

Zrealizowano dwa warsztaty szkoleniowe, w której wzięło łącznie udział 51 osób:

- „Komunikacja bez przemocy” odbyły się 28 września 2022r. Uczestnikami były osoby pracujące z osobami doświadczającymi przemocy – pracownicy ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Olsztyńskiego i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie.

W warsztatach wzięły udział 23 osoby, 15 osób pracowników PCPR w Olsztynie, 7 osób z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu oraz 1 rodzina zastępcza. Tematem warsztatów

było rozróżnianie przemocy w środowisku rodzinnym oraz umiejętne komunikowanie w celu jej niwelowania. Rezultatem warsztatów jest dokument zawierający ustalenia.

- „Wypracowanie standardów zachowań i postępowania w sytuacjach kryzysowych” odbyły się 28 października 2022r., prowadzone były przez Panią Magdalenę Gniadek, psychologa pracującego z osobami doświadczającymi przemocy. Udział w nich wzięło 28 osób, w tym 10 osób z ośrodków pomocy społecznej.

-Zrealizowano zajęcia „Wendo”, przeprowadzone przez Panią Barbarę Wyłudęk, w których wzięły udział 24 osoby, odbyły się w dniach 24-25 listopada oraz 8-9 grudnia 2022r.

- Zrealizowano Konferencję podsumowującą projekt, pt. „Dobry kierunek – porozmawiajmy o przemocy”, w której wzięło udział 25 osób.

Podczas konferencji przeprowadzono dwa wykłady przez pracowników Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego: „Wpływ kampanii społecznych na zwalczanie zachowań przemocowych” oraz „Objawy stosowania przemocy wobec dzieci i młodzieży, pomoc w jej niwelowaniu”.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W powiecie olsztyńskim w 2022 roku zlecono realizację usług dwóm organizacjom pozarządowym w trybie działalności pożytku publicznego: jedną umowę na kwotę 20 000,00 zł. (zbiórka żywności na potrzeby domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych, usamodzielnionych wychowanków oraz innych jednostek na terenie Powiatu Olsztyńskiego), drugą na kwotę 1 028 112,00 zł. (utworzenie i prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Biskupcu). Powiat nie zlecał w 2022 r. zadań organizacjom pozarządowym w trybie zamówień publicznych, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, prowadzenia placówki pomocy społecznej.

W prognozie na 2023 ujęto realizację dwóch umów dwóm organizacjom pozarządowym w trybie działalności pożytku publicznego.: jedną na kwotę 20 000,00 zł. (zbiórka żywności na potrzeby domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych, usamodzielnionych wychowanków oraz innych jednostek na terenie Powiatu Olsztyńskiego), drugą na kwotę 651 725,00 zł. (prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Biskupcu).

10. Wnioski końcowe

Na podstawie przedstawionych w niniejszym dokumencie danych opracowano poniżej przedstawione wnioski dotyczące zabezpieczenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej Powiatu Olsztyńskiego:

Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej

Mówiąc o deinstytucjonalizacji systemu w odniesieniu przede wszystkim do dzieci, kładzie się nacisk na zastąpienie opieki instytucjonalnej formą rodzinną, jako pierwszego wyboru.

Największą zaletą deinstytucjonalizacji wydaje się takie kształtowanie opieki, w wyniku którego osoby, które muszą skorzystać z pomocy „zewnętrznej”, nie tylko nie tracą samodzielności, ale najczęściej stają się bardziej samowystarczalne, a w przypadku dzieci mogą być dobrze funkcjonującymi dorosłymi. Choć sednem tej koncepcji jest oferowanie zindywidualizowanej pomocy, to równocześnie stanowi ona sposób na lepsze wykorzystanie środków finansowych, ponieważ opieka rodzinna jest tańsza, a ponadto osoby i dzieci wychowywane poza systemem instytucjonalnym zwykle są bardziej samodzielne i rzadziej korzystają z systemu pomocy społecznej. Uzyskanie akceptacji społecznej dla tego procesu winno odwoływać się jednak do szerszego kontekstu niż tylko same argumenty finansowe.

Deinstytucjonalizacja to proces przejścia od stałej opieki w instytucjach do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności. Wymaga on długoterminowej strategii, za którą powinny iść odpowiednie środki na rozwój alternatywnych (względem instytucji) form wsparcia.

Deinstytucjonalizacja obejmuje:

- profilaktykę, która pozwoli dzieciom pozostać we właściwie funkcjonujących rodzinach;
- rozwój różnych form wsparcia w środowisku lokalnym;
- ograniczanie opieki instytucjonalnej (zakładowej);
- rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.

Opieka rodziców zastępczych daje większe szanse niż opieka wychowawcy na pojawienie się więzi między opiekunem a dzieckiem. To między innymi indywidualna troska stanowi dla dziecka

źródło poczucia własnej wartości. Owocuje to większą motywacją do podejmowania wyzwań, związanych m.in. z nauką czy kontaktami społecznymi. Po drugie, rodzice zastępczy dostarczają wzorców prawidłowo funkcjonujących w relacjach rodzicielskich i małżeńskich, które stanowią podstawę budowania złożonych związków z innymi ludźmi. Po trzecie, istnieją dowody naukowe na to, że opieka instytucjonalna we wczesnym okresie życia dziecka wywiera negatywny wpływ na wszystkie obszary rozwoju, w tym powoduje trudności intelektualne, behawioralne i społeczne w późniejszych latach. Po czwarte, rodzinne formy pieczy zastępczej zapewniają dłuższe wsparcie dla usamodzielnionych – nawet gdy młodzież formalnie opuszcza rodzinę zastępczą, faktycznie może liczyć na jej pomoc.

Na terenie Powiatu Olsztyńskiego w roku 2022 w strukturze PCPR w Olsztynie, funkcjonowały 4 domy dla dzieci jako punkty wychowawcze o łącznej liczbie 56 :

Dom dla Dzieci im. Michała Lengowskiego w Gryźlinach - placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego - 14 miejsc.

Dom dla Dzieci „Keja” w Biskupcu - placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego- 14 miejsc.

Dom dla Dzieci „Pod Skrzydłami” w Olsztynku - placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego – 14 miejsc

Dom dla Dzieci „ Zgoda” w Olsztynku - placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego - 14 miejsc.

Nadal należy zwiększać i doskonalić system zawodowego rodzicielstwa zastępczego, a nawet w związku z nową perspektywą finansową UE, zdecydowanie doposażyć w każdym aspekcie tę formę pomocy dzieciom. Przeanalizować należy również możliwości organizacyjne i finansowe zmiany miejsca pobytu wychowanków Domów dla Dzieci im. M. Lengowskiego w Gryźlinach na inne alternatywne miejsca (zakup mieszkań lub budynku, budowa nowego obiektu etc.).

Utrzymująca się liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych wskazuje na ciągłą potrzebę rozwoju profesjonalnego rodzicielstwa zastępczego.

W związku z powyższym istnieje potrzeba dalszych działań kampanii promującej ideę rodzicielstwa zastępczego pn. „Rodzina zastępcza -profesja z misją” w środowisku lokalnym 12 gmin powiatu olsztyńskiego. Głównym przekazem kampanii społecznej jest uświadomienie osobom ze środowiska lokalnego władzom samorządowym oraz innym zainteresowanym osobom a także potencjalnym kandydatom, że rodzicielstwo zastępcze nie jest tylko misją ale również może być profesją i sposobem na życie. Ponadto niezwykle ważnym elementem jest przedstawienie pozytywnego wizerunku rodzicielstwa zastępczego a także nieustająca edukacja środowiska lokalnego na temat specyfiki rodzicielstwa zastępczego oraz uświadomienie W/w zakresu potrzeb i problemów z jakimi się borykają rodzice zastępczy oraz w jakich obszarach potrzebują aktualnie wsparcia. W roku 2023 zaplanowano szereg działań w tym zakresie, m.in. promocja rodzicielstwa zastępczego, wsparcie opiekunów zastępczych oraz wychowanków pieczy zastępczej, wsparcie kadry systemu pieczy zastępczej a także wsparcie młodzieży pozostających w procesie usamodzielnienia. Pozostajemy w trakcie prac nad złożeniem wniosków o pozyskanie środków finansowych w projektach unijnych na wsparcie pieczy zastępczej, w tym w szczególności w projekcie strategicznym, ukierunkowanym na powyższe.

Ponadto utrzymująca się liczba małoletnich dzieci umieszczanych w systemie pieczy zastępczej, wskazuje na potrzebę podjęcia przez Powiat Olsztyński działań w kierunku pozyskania dodatkowych środków zewnętrznych na opracowanie projektów, których działania merytoryczne koncentrować się będą na dokonaniu skutecznej reintegracji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi a także wsparciu istniejących już rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2022 przeprowadzono szkolenie dla kandydatów na rodziców zastępczych programem PRIDE: Rodzinna piecza zastępcza. Szkolenie ukończyło 15 osób, z czego 4 tzw. „otwarte rodziny” tj.: 8 osób – szkolących się dla „obcych dla siebie” dzieci. Dzięki temu system rodzinnej pieczy zastępczej zyskał 12 dodatkowych miejsc dla dzieci, które nie mogą przebywać razem ze swoimi rodzicami biologicznymi z powodu kryzysu w ich rodzinie. W roku 2023 planowane jest rozpoczęcie następnej edycji w/w szkolenia.

Jest to wymierny efekt trwającej kampanii społecznej promującej rodzicielstwo zastępcze pn.: „Rodzina zastępcza -profesja z misją”.

Funkcjonujące na terenie Powiatu Olsztyńskiego mieszkania chronione zostały przekształcone w Mieszkania Usamodzielnień . Zasady funkcjonowania w/w mieszkań zostały ustalone w regulaminie Korzystania z Mieszkań Usamodzielnień. Na koniec 2022 r. w zasobie Centrum posiadaliśmy 12 mieszkań usamodzielnień, a w okresie oceny skorzystało z nich 14 osób. W roku 2023 r. w miejscu funkcjonującego jednego mieszkania usamodzielnień w Gryźlinach w ramach Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej powstał Punkt Interwencji Kryzysowej. W roku 2023 planujemy, że w 11 mieszkaniach usamodzielnień będzie zamieszkiwało również min. 12 osób.

Kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie zatrudniona jest zgodnie z obowiązującymi standardami.

W zakresie domów pomocy społecznej należy utrzymać dotychczasową liczbę miejsc oraz standard obowiązujących usług.

W roku 2023 przy udziale środków PFRON podejmowane będą dalsze działania wynikające z realizacji:

- pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, którego głównym celem jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji, w następujących formach wsparcia: moduł I –Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową (w tym likwidacja bariery transportowej, barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym, barier w poruszaniu się, pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej) oraz moduł II— Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym;
- programu „Program wyrównywania różnic między regionami III”, którego celem strategicznym jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie
- programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”, którego celem jest wzrost niezależności osób niepełnosprawnych oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej. Realizacja programu w zakresie „Mieszkanie dla absolwenta” i „Dostępne mieszkanie”.

W ramach jednostek specjalistycznego poradnictwa, istnieje potrzeba, przy zaangażowaniu środków zewnętrznych, utworzenia w najbliższych latach **Powiatowej Poradni Rodzinnej.** Planowane jest aby w/w poradnia funkcjonowała w ramach struktury organizacyjnej PCPR Olsztyn jako autonomiczny dział w miejsce obecnego Zespołu ds. wsparcia i poradnictwa specjalistycznego. Planowane miejsce na organizację w/w poradni to budynek dotychczasowego domu dla dzieci w Gryźlinach przy ul. Krótkiej 2. Innowacją w powyższej formie wsparcia będzie, że poradnia w założeniu będzie pracowała 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, według potrzeb (m.in. warunki lokalowe poradni umożliwiają krótkoterminowe i długoterminowe pobyty rodzin z dziećmi, stały i interwencyjny dostęp do specjalistycznego wsparcia, zindywidualizowany i wielopłaszczyznowy plan pracy z rodziną). Głównymi odbiorcami oferowanych przez poradnię usług będą: rodziny biologiczne zagrożone zabránieniem małoletnich do pieczy zastępczej, rodzice biologiczni dzieci i młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej, opiekunowie zastępczy, dzieci i młodzież umieszczone w pieczy zastępczej, usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej kadra PCPR oraz jednostek współpracujących (ops,ngo itp.).

Kluczowe zadania poradni ukierunkowane będą na:

- zapobieganie umieszczeniu małoletnich z terenu powiatu olsztyńskiego w pieczy zastępczej (integracja rodziny), w szczególności poprzez: trening mieszkaniowy wraz z opieką specjalistyczną dla rodzin z dziećmi przeżywających kryzys, którego następstwem może być umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej, szkolenie kadry ops ukierunkowane na doskonalenie umiejętności współpracy z rodziną biologiczną, wsparcie specjalistyczne rodziców biologicznych oraz dzieci wg potrzeb, działania wzmacniające więzi wewnątrzrodzinne, zniwelowanie skutków kryzysu rodzinnego.
- organizowanie działań mających na celu powrót małoletnich umieszczonych z rodzicami biologicznymi/osobami bliskimi – organizacja miejsca spotkań wraz ze wsparciem kadry wg potrzeb, trening mieszkaniowy wraz z opieką specjalistyczną dla rodzin biologicznych z dziećmi umieszczonymi, w pieczy zastępczej ukierunkowany na powrót dzieci do domu rodzinnego, wsparcie specjalistyczne rodziców biologicznych oraz dzieci wg potrzeb, działania wzmacniające więzi wewnątrzrodzinne, zniwelowanie skutków kryzysu rodzinnego.
- wspieranie małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej, osób usamodzielnionych z pieczy zastępczej, opiekunów zastępczych/wychowawców/kadry PCPR oraz jednostek

współpracujących, w szczególności poprzez: sporządzanie diagnoz wg potrzeb, wsparcie psychologiczne i terapeutyczne wg potrzeb, działania wspierające w/w grupy (grupy wsparcia, mediacje, szkolenia i inne wg potrzeb).

Poradnia będzie wspierała proces deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej oraz prowadziła działania wspierające gminy (art.8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) w zakresie wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Skala zobrazowanych problemów społecznych ukazuje potrzebę znaczących nakładów i środków na realizację nałożonych ustawowo zadań (tabela 7 Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego). Działania prowadzone w roku 2022 oraz prognoza lat następnych wskazuje na kontynuację realizowanych przez Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie zadań i prowadzonych działań wynikających z wejścia w życie nowych uregulowań prawnych.

Osoby biorące udział przy opracowaniu formularza OZPS za 2022 r. :

Arkadiusz Paturej
Jolanta Guszczanowska
Aneta Markowska
Dominika Zimowska
Magdalena Stasiulewicz
Magdalena Milczarek
Dominika Zacharska
Regina Solecka
Marta Lisowska
Agnieszka Dąbrowska
Aleksandra Stepnowska